

volt. A 2. útréteg alatt talált É-D-i csatorna fedlapjára az útréteg kavicsos járósintje ráhúzódik, tehát a csatorna építése megelőzte a 2. útszint kialakulását az idejét. A csatorna szintje, ami északi irányba a kapu mögött haladva emelkedik, már vágja az 1. út köves rétegét. Nagy valószínűséggel az 1. útrétegen talált vastag faszenes, humuszos földfeltöltés a vastag faragott kőtömbökből, fenék nélkül létrehozott csatorna építését megelőző földmunka emléke.

Az 1. útréteg feltárása alkalmával az út felületéről gazdag kerámiaanyagot, vas és bőr talpmaradványt, talpszegecskéket tártunk fel. Elbontva a 8–12 cm vastag köves, kavicsos föld alkotta 1. útréteget, alatta 80–120 cm átmérőjű kerek beásásokat, illetve azok maradványát találtuk. Betöltésükben faszenes humuszos föld volt. A beásások feltárása során feltűnt azonban egy körülmény, ami arra mutatott, hogy a déli torony mögött is bontsuk el az 1. útréteg felületét. Sejtésünk beigazolódott, miszerint a 2. sz. első feléből származó leletanyag alapján felételezett, de még objektummal nem alátámasztott építési periódus maradványát sikerült azonosítanunk az 1. útréteg alatti négy beásással. A feltárt beásások, a szabályos négyszögben elhelyezkedő cölöplyukak nagy valószínűséggel az eddig még régészetileg nem dokumentált, de feltételezett camponai palánktábor porta principalis sinistra-jának emlékei.

Az északi torony nyugati oldalán lebontottuk az északi torony nyugati oldalához ívesen kapcsolódó, sárba rakott falat és feltártuk az alatta levő kemencét. A kemence csaknem teljes épségében fennmaradt külső boltívének építési módja a megmaradt leletanyag alapján rekonstruálható.

A kemence előterében és északi oldalán több égett tegulás omlásréteg került elő az íves elfalazáson belül és kívül. A pusztulási rétegek a földbe mélyített ház keleti és déli oldalán meglevő kemény, agyagos járósinten kerültek el bizonyítékául a kapu és közvetlen környezetének késő római hasznosítására. Ezen a területen több, a római tájolási rendszert követő, így a kaputornyokhoz kapcsolódó, agyagfalú helyiséget azonosítottunk az elmúlt évek feltárásai során. A több, egymást követő kemence megléte, a gazdag késő római leletanyag a terület intenzív használatára utal a késő valentinianusi idők után is.

A 2. munkahelyen a korábban újra feltárt és hitelesített területen, az 1999. évi téliesítést távolítottuk el. A kitisztított *via praetoria* felszínének közepén, az út nyugati szegélyén levő oszlopbázis-sortól keletre 210 cm-re, 10–15 cm magasságban kiemelkedő sávban jelentkező út épített szegélyű felülete került napfényre. A nyugati széle gondosan szegélyezett, míg a keleti oldalon az útszegély csak nyomokban volt megfigyelhető. Az oszlopbázis-sor és a szegélyezett, középső út-szegély közötti felület betöltése a taberna tetőzetéről lehullott vastag tegulatörmelékből áll, ami teljesen hiányzik a *via praetoria* beszűkített 245 cm szélességű, középső sávjáról. A tegulatörmelék alatt levő járósíntet az amorf kövekből megépített szegélyű beszűkített

útsáv széléig, a „b-d” szektorban sima, apró kavicsos felület alkotja. Az út teljes szélessége a két oldalon levő oszlopbázisokig 6,7 m.

Általánosságban elmondható, hogy a korábbi évek során napvilágra került 4 oszlopbázis két keleti oldali darabja jobb állapotban maradt fenn, mint a két nyugati oldali, ahol a kőkváder felületén még kocsikerék kopatta mély sávokat is megfigyelhettünk.

A régészeti feltárás a XXII. kerület Budafok-Nagytétény Önkormányzata, a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma és a Magyar Nemzeti Múzeum anyagai támogatásával valósult meg.

Az ásatáson részt vettek Vindus Melinda és Kalász Nándor tanár asszisztens, Báthori Gábor régész, Györkő Anikó, Kiss Csaba, Biró Csaba, Nagy Tamás, Szabó Lőrinc, Szalay Gábor, Timár Márton, Udvardi Gábor, Zolcsák Attila egyetemi hallgatók, Bogdándy Kornélia ásatási technikus.

KOCSIS LÁSZLÓ

101. Budapest XXII., Nagytétényi út 37–45.

Ø

2003. március 25. és április 18. között végeztünk próbafeltárást az építendő áruháza területén (hrs.: 232002/33; 36). A kutatási felületet a tervezett bevásárlócentrumnak a lebontásra ítélt Nagytétényi Községi Házról délkeletre eső területén jelöltük ki.

A mintegy egy hónapig tartó munkánk során 1580 m² felület átkutatására volt lehetőségünk. Régészeti objektumokat, leleteket nem találtunk. A felszíni kevert, törmelékes, helyenként murvás legújabb kori feltöltés alatt vékony humuszréteg jelentkezett, ez alatt pedig a sárga altalaj volt megfigyelhető 80/90 cm mélységben. Az altalaj alatt 100/120 cm mélységben az Ős-Duna kavicsos folyammedre jelentkezett. A kutatási felület É-i végében valamivel lentebb mutatkozott a sárga altalaj (kb. 100/110 cm-nél), a folyami sóder is ennek megfelelően mélyebben, kb. 140/150 cm-nél jelentkezett.

A kutatási felület déli, illetve nyugati szélén megfigyelt, cikcakk vonalvezetésű árokból szórványos újkori törmelék került elő. Funkciója kérdéses, talán katonai lövészárokként határozható meg.

Az ÉNy-DK-i irányban futó cölöplyuk sor, a benne több helyen megfigyelhető beton alapozás-maradványok miatt egyértelműen újkori konstrukciónak határozható meg, talán egy kerítéshez tartozhatott.

BESZÉDES JÓZSEF

102. Budapest, XXII. Nagytétény, Úttörők útja 11/a – 30.

Ró, Kö

A csatornaépítést megelőző feltárásunk a camponai alátábor *retentura* részén volt a mai Úttörők útja vonalában. A 80 m hosszú, római rétegeket érintő árok 1,5 m szélességű, a feltört útburkolat engedte szabályosság-